

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Mihail Cojocaru

(art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal)

*(Dosarul nr. 1ra-1330/2023
Nr. PIGD 1-18093090-01-1ra-11082023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023; Recurs respins ca tardiv, deoarece decizia instanței de apel era disponibilă pe internet, iar recurentul cunoștea data pronunțării deciziei motivate și a depus recurs peste 42 de zile de la expirarea termenului de atac fără a justifica convingător omiterea acestuia.

23 decembrie 2024

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Instanța de fond: Natalia Berbec

Curtea de apel: Oxana Robu, Igor Mănăscuță, Svetlana Balmuș, Iurie Iordan, Elena Cojocaru, Marcel Juganari

Instanța de recurs: Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Anatolie Țurcan, Elena Cobzac, Victor Boico

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Mihail Cojocaru,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Ghenadie Eremciuc,

Lilia Roic-Botezatu, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Mihail Cojocaru s-a născut în anul 1988 în r. Hîncești. El a fost învinuit, în temeiul art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal (aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate față de persoana cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu).

2. Mihail Cojocaru a fost apărat în recurs de avocatul Anatolie Istrati.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură simplificată. Mihail Cojocaru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal și suspendată executarea pedepsei cu închisoarea în temeiul art. 90 Cod penal. Cauza a fost trimisă la rejudecare de către instanța de recurs, iar la 07 martie 2023 instanța de apel a admis apelul procurorului și a pronunțat o nouă decizie prin care a exclus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

4. La 22 iunie 2023, avocatul Anatolie Istrati și Mihail Cojocaru au depus recurs în care solicită casarea decizie instanței de apel și menținerea sentinței.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 28 octombrie 2017 și s-a finalizat în 24 aprilie 2018. Prima instanță a examinat cauza în perioada 02 mai - 30 octombrie 2018. Instanța de apel a examinat cauza între 19 noiembrie 2018 - 16 ianuarie 2019 și 09 ianuarie 2020 - 07 martie 2023. Instanța de recurs a examinat cauza între 03 aprilie 2019 și 12 noiembrie 2019. Dosarul a ajuns a doua oară la Curtea Supremă de Justiție la 11 august 2023.

ÎN FAPT

6. Mihail Cojocaru a fost învinuit că, la 28 octombrie 2017, i-a aplicat o lovitură lui Dumitru Damian, șeful de post al SSP a IP Hîncești, în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu de către ultimul. Incidentul a avut loc în centrul s. Mirești, în contextul unei confruntări între localnici, inclusiv Cojocaru, care sărbătoreau Hramul satului. Fiind în stare avansată de ebrietate, Mihail Cojocaru a intervenit pentru a împiedica acțiunile legale ale polițistului și l-a lovit din spate, provocându-i leziuni, inclusiv traumatism cranio-cerebral și comoție cerebrală, ceea ce a dus la o afectare de lungă durată a sănătății victimei. Acestea au fost calificate ca vătămare medie a sănătății.

7. La 30 octombrie 2018, prin [sentința Judecătoriai Hîncești, sediul Central](#), Mihail Cojocaru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal și i-a fost aplicată pedeapsa de trei ani închisoare. În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa a fost suspendată condiționat pe termen de doi ani. Instanța a încasat de la Mihail Cojocaru în beneficiul lui Dumitru Damian suma de 10.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral. La stabilirea pedepsei, instanța a luat în considerare gravitatea faptei, persoana vinovatului și circumstanțele atenuante și agravante. Cojocaru a fost recunoscut ca având circumstanțe atenuante (căința și întreținerea unui minor) și agravante (săvârșirea faptei în stare de ebrietate). Infracțiunea a fost considerată gravă, iar pedeapsa prevăzută de lege variază între patru și opt ani de închisoare. Având în vedere recunoașterea faptei, pedeapsa a fost redusă, instanța stabilind o condamnare de trei ani de închisoare cu suspendare condiționată. Instanța a respins cererea pentru prejudiciul material, din lipsa probelor care să justifice această solicitare. Cheltuielile judiciare pentru expertiză au fost de asemenea respinse, deoarece acestea nu sunt suportate de inculpat, ci de stat.

8. La 05 noiembrie 2018, procurorul în Procuratura raionului Hîncești, Veaceslav Sturza, a depus apel. El a solicitat casarea sentinței și adoptarea unei noi hotărâri prin care lui Mihail Cojocaru să-i fie stabilită pedeapsa de patru ani de închisoare, precum și încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului în sumă de 320 de lei pentru efectuarea expertizei. Procurorul susținea că instanța de fond a ignorat antecedentele penale, deși acestea erau stinse, că circumstanța atenuantă legată de întreținerea unui minor nu a fost dovedită de apărare și că instanța a greșit recunoscând această circumstanță, deoarece nu este prevăzută în lista din art. 76 alin. (1) Cod penal, fără a aduce argumente în susținerea acesteia, conform art. 76 alin. (2) Cod penal.

9. La 12 noiembrie 2018, partea vătămată, Dumitru Damian, a depus apel. El a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri prin care lui Mihail Cojocaru să-i stabilească pedeapsa de patru ani închisoare, precum și admiterea acțiunii civile. El a reiterat poziția procurorului în ceea ce privește pedeapsa. De asemenea, pe perioada tratamentului el a fost privat de venituri și a suportat cheltuieli de transport și medicamente, generând un prejudiciu material de 5.000 de lei. Paguba morală, din cauza leziunilor și incapacității de muncă, este estimată la 600.000 de lei, iar suma de 10.000 de lei stabilită de instanța de fond este derizorie în raport cu suferințele suferite.

10. La 16 ianuarie 2019, colegiul penal al [Curtii de Apel Chișinău](#) a respins apelurile procurorului și părții vătămate Dumitru Damian ca nefondate și a menținut sentința instanței de fond. Instanța a confirmat soluția instanței de fond, considerând că aceasta a stabilit corect faptele și vinovăția lui Mihail Cojocaru. În ceea ce privește individualizarea pedepsei, instanța de apel a apreciat că instanța de fond a respectat prevederile legale, luând în considerare gravitatea infracțiunii, circumstanțele atenuante și agravante, precum și comportamentul inculpatului. De asemenea, instanța a subliniat că faptul că condamnatul anterior a fost judecat nu

influențează semnificativ pedeapsa. Referitor la cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat, instanța a decis că acestea nu pot fi impuse inculpatului, deoarece reprezintă costuri suportate de stat pentru expertiză. Instanța a respins pretențiile părții vătămate de a obține despăgubiri mai mari, considerând că suma stabilită de instanța de fond reflectă corect suferințele morale cauzate.

11. La 15 martie 2019, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Oleg Popov, a depus recurs. Recurentul a invocat temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală și a solicitat casarea deciziei și restituirea cauzei la o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din motiv că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Acuzarea contestă individualizarea și modalitatea de executare a pedepsei aplicate lui Mihail Cojocaru, considerând că acestea nu respectă principiul proporționalității, având în vedere gravitatea faptei și impactul social. De asemenea, argumentează că instanțele nu au justificat adecvat circumstanțele atenuante, iar prezența unui minor la întreținere a fost stabilită doar pe baza declarațiilor inculpatului, fără probe suficiente. Instanța de apel a fost criticată pentru că a respins nejustificat cererea de a impune inculpatului cheltuielile de judecată pentru expertiza necesară în cadrul procesului, argumentând că aceste cheltuieli sunt imputabile inculpatului, deoarece au rezultat din infracțiunea comisă.

12. La 12 noiembrie 2019, colegiul penal al [Curtii Supreme de Justiție](#) a admis recursul procurorului, a casat decizia și a dispus rejudecarea cauzei în instanța de apel. Instanța de recurs a constatat că instanța de apel a comis erori legale în evaluarea individualizării pedepsei și în soluționarea cererii procurorului de încasare a cheltuielilor de judecată. Instanța de apel a aplicat pedeapsa fără a o motiva în mod corespunzător, fără a lua în considerare aspecte relevante, cum ar fi gravitatea infracțiunii și faptul că condamnatul nu era la prima sa abatere penală. De asemenea, instanța a greșit când a considerat că nu există suficiente motive pentru a refuza cererea de încasare a cheltuielilor de judecată din contul inculpatului.

13. La 07 martie 2023, colegiul penal al [Curtii de Apel Chișinău](#) a admis apelul procurorului, a casat parțial sentința în partea individualizării pedepsei și cheltuielilor judiciare și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care Mihail Cojocaru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal și s-a stabilit pedeapsa de trei ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis. Instanța a încasat de la Mihail Cojocaru în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 320 de lei. În rest, sentința a fost menținută. În urma audierilor și a evaluării probelor, instanța a confirmat verdictul primei instanțe, dar a criticat pedeapsa aplicată, considerând-o prea blândă în raport cu gravitatea faptei și consecințele acesteia. Instanța de apel a constatat că prima instanță nu a respectat rigorile legale în individualizarea pedepsei și a considerat că este necesară izolarea de societate a inculpatului. Astfel, instanța a decis să

aplice o pedeapsă privativă de libertate de trei ani, în penitenciar în regim semiînchis.

14. Pe parcursul întregului proces de judecată la Curtea de Apel, Mihail Cojocaru a fost reprezentat de avocatul Dumitru Cazacu, desemnat în urma solicitării de asistență juridică garantată de stat. Avocatul Dumitru Cazacu a apărut interesele condamnatului și în cadrul primei judecări din instanța de apel. Conform materialelor cauzei, avocatul a fost prezent la toate ședințele de judecată. La ședința din 07 martie 2023, au participat atât avocatul, cât și condamnatul, unde a fost citit dispozitivul și s-a anunțat că pronunțarea integrală a deciziei va avea loc pe 11 aprilie 2023 (vol. I, f.d. 251- 253). La 11 aprilie 2023 s-a pronunțat decizia motivată în lipsa părților, deoarece niciun participant nu s-a prezentat la ședință (vol. I, f.d. 254), iar ea a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești la 12 aprilie 2023. Instanța de apel a trimis copia deciziei la părți, fapt confirmat prin scrisoarea din 31 mai 2023 (vol. I, f.d. 268). Potrivit recursului, condamnatul a primit decizia motivată prin poștă, la 06 iunie 2023.

15. La 22 iunie 2023, avocatul Anatolie Istrati și Mihail Cojocaru au depus recurs, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10 Cod de procedură penală. Recurenții au solicitat repunerea în termen, casarea deciziei și menținerea sentinței. Potrivit recursului, soluția instanței de apel este ilegală și contravine principiilor dreptului național și internațional. Instanța de apel a afirmat că instanța de fond nu a individualizat corect pedeapsa, ignorând prevederile legale și practica judiciară, ceea ce a dus la o sentință neechitabilă. Instanța a ignorat recunoașterea vinovăției, comportamentul său posterior infracțiunii și situația familială a condamnatului. Instanța de apel nu a analizat corespunzător toate circumstanțele și nu a respectat procedurile legale privind cheltuielile judiciare. Mihail Cojocaru nu a fost informat despre pronunțarea deciziei din 11 aprilie 2023, și a aflat despre aceasta odată cu primirea copieii deciziei prin poștă, pe 06 iunie 2023.

16. La 11 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. Procurorul a depus referință prin care pledează pentru inadmisibilitatea recursului, ca fiind tardiv.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Până la 01 septembrie 2023, termenul de recurs era de 30 de zile de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Codul de procedură penală nu prevedea repunerea în termen a recursurilor împotriva deciziei instanței de apel, însă Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9/2009 cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală prevede în pct. 9 și 25 următoarele:

„9. ... În cazul în care recursul este depus peste termenul prevăzut de lege, instanța este obligată să stabilească motivele întârzierii și, dacă constată motive întemeiate, va trimite recursul pentru judecare.

Motive întemeiate pot fi: existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu interesele sale și în lipsa căreia ar fi acționat în conformitate cu aceste interese. De exemplu, inculpatului i-a fost înmănată mai târziu ... copia de pe sentința tradusă în limba maternă sau în limba pe care o cunoaște.

25. ... Recursul este tardiv atunci când a fost declarat peste termenul stabilit în art. 422 CPP, excepție fiind condițiile repunerii în termen.”

18. Modul de examinare a recursurilor împotriva deciziilor instanțelor de apel a fost modificat prin Legea nr. 246/2023, în vigoare din 1 septembrie 2023. Conform art. 422 Cod de procedură penală, în vigoare la data depunerii recursului, termenul de declarare a recursului este de două luni de la data comunicării deciziei integrale. Conform art. XI al Legii nr. 246/2023:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

...

(4) Termenul de declarare a recursului împotriva deciziilor pronunțate de curțile de apel în cauzele penale pronunțate până la intrarea în vigoare a prezentei legi este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Conform dispozitivului deciziei contestate, ea putea fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 de zile din momentul pronunțării deciziei integrale. Decizia integrală a fost plasată pe portalul instanțelor judecătorești la 12 aprilie 2023. Recursul examinat a fost declarat peste mai mult de 30 de zile de la pronunțarea deciziei integrale a instanței de apel. Instanța de recurs trebuie să decidă în primul rând dacă recursul a fost înaintat în termen.

20. Conform legii în vigoare la data pronunțării deciziei instanței de apel, termenul de recurs era de 30 de zile. Acest termen urma a fi calculat de la data pronunțării deciziei instanței de apel. Art. 422 Cod de procedură penală nu menționează expres dacă termenul de 30 de zile urma a fi calculat de la data pronunțării dispozitivului deciziei instanței de apel sau de la pronunțarea deciziei motivate. Având în vedere că cererea de recurs trebuie să conțină motivele pe care se întemeiază, este judicios ca acest termen să curgă de la data deciziei motivate. O asemenea interpretare rezultă și din pct. 9 al hotărârii Plenului CSJ nr. 9/2009 cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală. Pentru curgerea termenului de recurs nu conta momentul la care decizia instanței de apel era primită de către recurent, însă acesta putea solicita repunerea în termen.

21. Recurentul invocă că nu cunoștea despre data pronunțării deciziei motivate și că el a primit decizia motivată la 06 iunie 2023. Completul notează că condamnatul a fost prezent la ședința din 07 martie 2023, în care a fost pronunțat

dispozitivul sentinței, a explicat termenul și modalitatea de atac a deciziei în instanța de recurs, precum și a fost anunțată data pronunțării deciziei motivate. Prin urmare, acest argument al recurentului nu este convingător.

22. Completul reiterează că, de la plasarea deciziei integrale pe portalul instanțelor judecătorești și până la depunerea recursului a trecut mai mult de o lună. Deși cunoștea despre existența cauzei penale împotriva sa și data pronunțării deciziei motivate, condamnatul nu s-a prezentat la ședința la care a fost pronunțată decizia integrală. În ziua următoare după pronunțarea deciziei motivate, aceasta a fost publicată pe portalul instanțelor judecătorești, asigurând posibilitatea tuturor persoanelor, inclusiv condamnatului, să acceseze hotărârile judecătorești adoptate. Prin urmare, termenul de recurs a început să curgă la 11 aprilie 2023 și a expirat la 11 mai 2023. Recursul a fost depus la 22 iunie 2023, peste 42 de zile de la expirarea termenului de atac.

23. Recurentul nu a motivat convingător omiterea termenului de recurs. În dosar nu există informații că, din momentul expirării termenului de recurs și până la depunerea recursului, condamnatul se afla în detenție și nu avea acces la internet. Completul de asemenea notează că condamnatul a semnat contract cu noul său avocat la 10 iunie 2023, după expirarea termenului de atac. Prin urmare, recursul este tardiv.

24. Completul de asemenea notează că prevederile art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 (a se vedea para. 19) nu sunt aplicabile cauzei. Scopul art. XI alin. (4) al Legii nr. 246/2023 nu a fost să repună recurenții în termenul de recurs, ci să ofere mai mult timp recurenților pentru a întocmi recursuri conform noilor temeuri de recurs în vigoare începând cu 01 septembrie 2023. Termenul de recurs în această cauză a expirat până la intrarea în vigoare a acestei legi. Un termen de recurs deja expirat nu mai poate fi prelungit printr-o lege nouă, deoarece aceasta aduce atingere principiului securității raporturilor juridice.

25. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Anatolie Istrati în comun cu Mihail Cojocarul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 martie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Lilia Roic-Botezatu